

Կոնդակ Ահհափառ Հայրապետի համարաւ 1820 յանուն Մահապետ վարդապետի Մահապետեան զոր կարգէ լիազօր կառավարիչ թեմական դպրոցին Արցախու և պատուիրէ. նախ՝ ընդունել ի հոգարարձութենէ և ի տեսչէ զամենայն հաշիւս և զգործս դպրանոցին. երկրորդ՝ կարգել յարժանահաւատ և ի բարեպաշտօն քաղաքացեաց զյանձնաժողով մի վասն առ ժամանակեայ կառավարութեան տնտեսական զործոց դպրոցին, ընդ նախագահութեամբ նորին Արժանապատուութեան և յետ յանձնելոյ զամենայն հաշիւս ելից և մօրից՝ զընկալեալսն ի հոգարարձութենէ ծանուցանել կոնսիստորիայի թեմին. երրորդ՝ առնել ընտրութիւն ուսուցչաց և կարգել զնոսա ի պաշտօն տալով նոցա պատշաճաւոր հրահանգս կիրառութեան ծրագրոյ և այլոց կարևորաց. չորրորդ՝ ընտրել զարժանաւոր ոմն ի պաշտօն տեսչութեան և առաջի առնել ի հաստատութիւն: 20 հոկտ.

* *

Կոնդակ Ահհափառ Հայրապետի համարաւ 1822 յանուն Թաղական խորհրդոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Սուրենա քաղաքի (Ռումանիա), որով օրհնէ զամենայն հայ գաղթականութիւն քաղաքին, յաղաքս ջանից նոցա ի կառուցումն եկեղեցւոյ և յորդորէ ունել զսէր և զխաղաղութիւն ընդ միմեանս: 20 հոկ.



ՔԱՂՈՒԱԾՔ ՅՕՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆՅ ՍԻՆՕԳԻ

19. սեպտեմբ. 1894 ամի. Սինօզը հիմնուելով՝ Երևանի Հայոց վիճակի Կոնսիստորիայի յայտարարութեան վերայ 29 յունիսի թ. 2642. Թոյլատրեց Տաթևու վիճակի Աղբեանդ դիւղի ժողովրդեան խնդրանաց համաձայն նորոգել եկեղեցին ընտրուած հոգարարձուների ձեռօք, ծախսելով եկեղեցական պատրաստի

դրամը 1500 ռուբ. իսկ պակասորդը լրացնել ժողովրդեան նուիրատուութեամբ:

21 սեպտ. Սինօզը ի նկատի առնելով Աստրախանի Կոնսիստորիայի յայտարարութիւնը 27 յունիսի թ. 1308. որով խնդրումէ Արմաւիրցի Գարրիէլ քահանայ Թուէլեանցին արձակել զործակալութեան և հոգարարձութեան նախագահական պաշտօնից իւր խընդրանաց համաձայն, Թոյլատրեց արձակել յիշեալ քահանային զործակալութեան պաշտօնից, իսկ հոգարարձութեան նախագահութեան համար զիմել Աղբիս Ահհափառ Հայրապետի բարեհաճ անօրինութեան:

21 սեպտ. Սինօզն ի նկատի առնելով Բեսարաբիայի Հայոց Կոնսիստորիայի յայտարարութիւնը 6 յուլիսի թ. 1345. Թոյլատրեց Մեծ Սալայ գիւղի (Նոր Մարիշեանի վիճակ) եկեղեցու նորոգութեան վերայ զործ դնել եկեղեցական գումարից 1010 ռուբ. իսկ պակասորդը հոգալ ժողովրդի նուիրատուութեամբ:

21 սեպտ. Սինօզը ի նկատի առնելով Տրիխիսի Հայոց Կոնսիստորիայի յայտարարութիւնը, 13 յունիսի թ. 2588. Թոյլատրեց շինել Բեթղէհէմի եկեղեցւոյ խաչկալը, որոյ համար ծախսել հանգուցեալ Յովհաննէս Ստեփանեան Անանեանցի այդ նպատակով նուիրած 2000 ռուբլին և 1200 ռուբ. եկեղեցական դրամից ընդ ամենայն 3200 ռուբլի:

28 սեպտ. Ղարաբաղու Հայոց Կոնսիստորիային յայտարարութեամբ 10 մայիսի թ. 815 և 9 օգոստ. թ. 1181, խնդրումէ քահանայաթոռ Մկրտիչ Տէր Մեսրոբեանցին ձեռնադրել քահանայ, Մուխոյ գաւառի Ջրվան և Օրաբան դիւղօրէից վերայ. Սինօզը

ի նկատի ունենալով որ ձեռնադրուողներից շատերը պարտազանց են զանուամբ հովուել այն ժողովուրդը, որոյ վերայ ձեռնադրուած են, հրամայեց՝ նախ յիշեալ տիրացուին իւր ընտանեօք փոխադրել ըստ թիւի Զլովան գիւղը ի հաստատ բնակութիւն և ապա առաջարկել ի ձեռնադրել քահանայ:

3 հոկտեմբ. Սինօզը ի նկատի ունենալով Երեւանայ Հայոց Կոնսիստորիայի յայտարարութիւնը 15 սեպտ. թ. 2448 թոյլատրեց վերանորոգել Էջմիար գիւղի եկեղեցին, ծախսելով եկեղեցական դրամից 400 ռուբլի, իսկ պակասորդը հոգալ ժողովուրդոց արօք:

11 նոյեմբ. Սինօզը Ազգիս Վեհափառ Հայրապետի Կոնդակի հիման վերայ 19 հոկտ. թ. 1810, կարգեց վանահայր Երնջախու Ս. Կարապետ վանքի, Մայր Աթոռի միաբան Արժ. Եղիշէ վարդապետ Ամատունին, իսկ նախկին վանահայր Ստեփաննոս վարդապետ Խոկանդարեանցին ըստ հաճութեան Նորին Օծութեան, ուղարկեց միաբան Ս. Գեղարզայ վանք:



ՔԱՂՈՒԱԾՔ.

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ԿՈԼԷԺՍԿԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ

ԳԷՈՐԳ. ԱԽԷՏԻՔԵԱՆ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆՑԻ

ՆՈՏԱՐՈՎ, ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԿՏԱԿԻՑ:

Գ. Կէր. — 21,000 ռուբլին, որ ես պահպանութեան և իւր տոկոսներով աւելանալու համար 10 տարի ժամանակով գրել եմ Ռոստովի (Գոնի վրայ) արքունի բանկի գրասենեակը, որի համար իմ անունովս ունիմ տոմսեր մէկը 1886 թուի սեպտեմբերի 3 ից № 106,667 ով (.5,000 ռուբլու) և միւսը

1887 թուի մարտի 4-ից № 106,677 ով (մնացեալ 6000 ռուբլուն), և 3000 ռուբլի թղթադրամը կտակում եմ Էջմիածնի Հոգեւոր ձեմարանին այն պայմանով, որ այդ ձեմարանում իմ անունով երեք օրգեգիր պահուի...

Գ. Կէր. — 5000 ռուբլին, որ և պահպանութեան և տոկոսներով աւելանելու համար 10 տարի ժամանակով գրեմ եմ Ռոստովի (Գոնի վրայ) արքունի բանկի գրասենեակը, որի համար ունիմ մի տոմս 1887 թուի մարտի 3-ից № 106, 676 - ով, կտակում եմ նոյնպէս Էջմիածնի Հոգեւոր ձեմարանին այն պայմանով, որ նրա տոկոսով հայերէն դասագրքեր տպուին և Էջմիածնի Հայոց Հոգեւոր ձեմարանի կարգադրութեամբ բաժանուին Հայադաւան Հայոց ամենաաղքատ երեխաներին գրքերի վրայ հետեւեալ մակագրով. «տպագրուած է բժ. Գէորգ Աւետիքեան Տիգրանեանի հաշուով ամենաաղքատ հայ մանուկներին ձրիապէս բաժանելու համար»: Այդ գումարը յատկացնում եմ հայերէն լիզուով գրքեր հրատարակելու համար: Հայոց Հոգեւոր ձեմարանը կտակիս այս կէտի հաշիւը տարեց տարի պէտք է հրատարակե Հայոց լրագրում»:

Ե. Կէր. — Ռոստովի (Գոնի վրայ) արքունի բանկի գրասենեակի վերոյիշեալ 1886 թուի սեպտեմբերի 3-ից № 106,667 - ով, 1887 թուի մարտի 4-ից № 106, 667 - ով և նոյն թուականի մարտի 3-ից № 106, 676-ով, նոյնպէս և սոյն կտակի Գ. կէտում նշանակուած է երեք հազար ռուբլով եկեղեցական Հոգաբարձութիւնը տոկոսաբեր թղթեր ձեռք բերելով պէտք է յանձնէ Էջմիածնի Հայոց Հոգեւոր ձեմարանին պահպանութեան և տոկոսներն ստանալու համար:

Զ. Կէր. — Եթէ Նախիջևան քաղաքի (Գոնի վրայ) Աղքատաց Խնամատար Հոգաբարձութիւնը կարեւոր և շահարեր կը համարէ իմ անուն թողակաւորների համար, իմ Ռոստովի (Գոնի վրայ) արքունի բանկի գրասենեակը գրած 26,000 ռուբլով, հետեւեալ